

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 24613/2024
23.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Јасмине Симовић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Дамир Бранковић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., село ..., чији је пуномоћник Сандра Рајковић адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 229/2024 од 29.08.2024. године, у седници одржаној дана 23.01.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 229/2024 од 29.08.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 1310/23 од 14.03.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и уређен начин одржавања личних односа између мал. ВВ из ... и туженог тако што ће тужени у току боравка у Републици Србији дете виђати у трајању од пар сати, уз присуство мајке, по претходном договору родитеља, у месту где мајка живи. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име свог доприноса за издржавање малолетног детета ВВ месечно плаћа 15% од својих укупних редовних месечних новчаних примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од дана подношења тужбе 29.12.2021. године, до 5. у месецу за текући месец, па убудуће док за то буду постојали законски разлози и то на текући рачун законске заступнице малолетног детета, мајке АА, док је тужбени захтев за већи износ од досуђеног до траженог износа од 30% од зараде туженог, као и тражени износ од 80 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, одбијен. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 102.875,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 229/2024 од 29.08.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су жалбе тужиље и туженог и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П2 1310/23 од 14.03.2024. године у ставу првом и другом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана

у ставу трећем изреке првостепене пресуде тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена жалба тужиле и потврђена првостепена пресуда у ставу другом изреке и дела одлуке о трошковима поступка тужилца је благовремено изјавила ревизију, побијајући је због свих законом прописаних разлога.

Тужени је поднео одговор на ревизију са захтевом за накнаду трошкова састава.

Испитујући правилност побијане другостепене пресуде, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23) у вези члана 202 Породичног закона, Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су живе у ванбрачној заједници од 2017. године до 2020. године, када је тужени отишао на рад у Из ванбрачне заједнице странке имају малолетно дете, сина ВВ рођеног ...2018. године, који је у овој парници правноснажном пресудом поверен мајци на самостално вршење родитељског права. У току трајања ванбрачне заједнице странке су живе у кући родитеља туженог, на засебном спрату, а неколико месеци након престанка ванбрачне заједнице тужилца је са дететом прешла да живи приватно у село Тренутно са дететом живи у ..., због близине посла, где је пријавила боравиште, а она и дете имају пребивалиште у Тужилца предаје ... у ..., у још две основне школе и једној средњој школи, а када се налази на предавањима у Београду, дете борави код њених родитеља. Тужилца месечно зарађује око 92.000,00 динара, нема уписаних непокретности на своје име. Њени трошкови превоза у вези одласка на посао на недељном нивоу износе 60 евра, који износ јој послодавац не исплаћује. Малолетни ВВ иде у вртић за који је потребно месечно издвојити 5.500,00 динара, креће и у школу „ГГ“ за коју месечна рата износи 6.400,00 динара, месечно је потребно за одећу и обућу 5.000,00 динара, за исхрану око 15.000,00 динара, за хигијену око 1.500,00 динара, што укупно износи 33.500,00 динара, који износ представља висину његових месечних потреба. Тужени живи у ..., у изнајмљеном стану са партнерком са којом дели трошкове закупа стана, његов део износи 325 евра у који износ су урачунати и други трошкови. У ... је у радном односу на неодређено време код послодавца ДД d.o.o. Према потврди од 18.02.2022. године нето просечна месечна зарада туженог за период од новембра 2021. године до јануара 2022. године износи 1.609,95 евра, а прима и додатак за дете од 80 евра месечно.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања и одредаба чланова 154. став 1, 160. и 162. Породичног закона, првостепени суд је закључио да је тужени у могућности и обавези да на име свог доприноса за издржавање малолетног сина плаћа 15 % од својих укупних редовних месечних новчаних примања, умањених за порезе и доприносе за

обавезно социјално осигурање, а да је преостали новчани износ до висине утврђених месечних потреба детета, у могућности и обавези да обезбеди мајка, којој се у допринос издржавању детета урачунава и свакодневна брига и старање о малолетном детету. Тужбени захтев за разлику од досуђених 15% до тражених 30% од укупних редовних месечних новчаних примања туженог и тражени износ од 80 евра у динарској противвредности, првостепени суд је одбио, јер је приликом одлучивања о висини доприноса туженог имао у виду укупне месечне приходе које тужени остварује. Другостепени суд је одбио жалбу тужиље и потврдио првостепену пресуду у одбијајућем делу става другог изреке, а уважавањем жалбе туженог преиначио је првостепену одлуку о трошковима поступка и одлучио да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је на потпуно и правилно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, па се неосновано ревизијом тужиље побија другостепена пресуда наводима да је донета уз погрешну примену одредаба Породичног закона, да првостепени и другостепени суд нису правилно одредили висину обавезе туженог, имајући у виду да он остварује duplo већу зараду од тужиље и да дете треба да живи стандардом родитеља даваоца издржавања у смислу члана 162 став 3. истог закона.

Одредба члана 154. став 1. Породичног закона прописује да малолетно дете има право на издржавање од родитеља. Сходно члану 272 став 2. Породичног закона када суд донесе одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, одлучиће и о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем. Према одредби члана 160. Породичног закона издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.), а потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 2.), док могућност дужника издржавања зависи од његових прихода, могућности запослења и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица и других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.).

Имајући у виду ове законске одредбе, обавеза издржавања малолетног детета је обавеза оба родитеља, а када суд дете повери на самостално вршење родитељског права једном родитељу, одлучује о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља, при чему родитељ коме је малолетно дете поверено није ослобођен обавезе да и он у новчаном облику доприноси издржавању малолетног детета с тим што се њему у издржавање детета урачунава и свакодневна брига и старање о малолетном детету. Имајући у виду утврђену висину месечних потреба малолетног ВВ од 33.500,00 динара, утврђене могућности родитеља и чињеницу да је тужени обавезан да издржавању малолетног сина доприноси износом од 15 % од својих укупних редовних месечних новчаних примања, која износе око 1.600 евра месечно, произилази да ће тужени висином свог новчаног доприноса подмирити већи део месечних потреба детета, око 28.000,00 динара, док преостаје износ од 5.500, 00 динара који треба да обезбеди мајка, како би се у потпуности задовољиле утврђене потребе детета. Стога би, обавезивањем туженог на плаћање и износа од 80 евра месечно, укупна висина новчане обавезе туженог превазишла висину утврђених месечних потребе малолетног детета,

што није у складу са одредбама материјалног права. Ревизија неосновано указује да је требало имати у виду члан 23. Закона о финансијској подршци породици са децом којим је прописано да дечији додатак припада детету, јер у овом случају нема места примени тог закона, пошто се ради о примању које тужени остварује у ... у складу са прописима те земље.

Оцењени су као неосновани и остали ревизијски наводи јер нису довели у сумњу правилност побијане другостепене пресуде, као ни правилност одлуке о трошковима поступка садржане у тој пресуди, која је донета уз правилну примену одреде члана 207. Породичног закона, обзиром да се спор водио у интересу обе парничне странке и њиховог малолетног детета, у коме је одлучено о питањима поверавања малолетног детета, уређења личног односа детета и родитеља коме није поверено и издржавању детета.

Имајући у виду изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у првом ставу изреке.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног суда, нису били нужни. Зато је захтев туженог за њихову накнаду одбијен и применом члана 165. став 1. у вези са чланом 154. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**